

12.1.2020

1. neděle po Zjevení Páně

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Budte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec . . . on dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé.“ Mt 5,48.45

Píseň 214 *Z celého srdce svého*

Modlitba: Hospodine, svatý a věčný Bože, Pane náš, přicházíme především pro Tvoje Slovo, Slovo občerstvující, pozvedající, Slovo pravdy, Slovo života. Jsme jako žízniví poutníci, vztahujeme ruce, natahujeme uši, prosíme: Promluv k nám! Poctivě však musíme přiznat, že kolikrát jsme neslyšeli, protože jsme vlastně nechtěli slyšet! Nebyli jsme dost otevření, pružní, nastavení ke změně, novým myšlenkám, novým výzvám, novým rozhodnutím... Nechtěli jsme rozumět. Vzali jsme si jen tolik, kolik jsme sami chtěli. Děláme totéž často i se svými bližními, ano i blízkými. Sváří se v nás neochota a neschopnost naslouchat a touha být si blízko, opravdově rozumět. Pane, pomoz! Nesud' nás a neodmítej, ale zbav nás našich úzkostí. Potřebujeme Tě. Dej nám odvahu a podpoř naši víru – důvěru a otevřenost. Amen.

Čtení: 1 S 21,1-7.9-11a

Píseň (Svítá) 57 *Vzácný hosti*

Text: L 6,1-11

Kázání:

Sedmý den odpočinutí. Taková krása, dar shůry. Svatý den. Je nám svatý? Odpočíváme? Je to tak neobvyklé přikázání, že na rozdíl od ostatních ho musí bible nějak zdůvodnit. A hned dvojím způsobem: máš odpočinout, jako odpočívá Bůh. A máš odpočinout, protože nejsi otrok, ale díky Hospodinu jsi svobodný člověk.

Jsme stvořeni k obrazu Božímu. Abychom zpodobňovali Boha svým životem, svým jednáním. (Pozor na tohle jemné rozlišení – hříchem je chtít být jako Bůh, tedy určovat, co je dobré a co je zlé.) Čím a jak Pána Boha zpodobňujeme? Spravedlností, milostí, odpouštěním? Jak se nám to daří? Spíše asi nedaří – nanejvýš klopýtavě, nedokonale, upoceně, a mockrát vůbec. Selháváme. A teď si představte, že když v neděli odpočíváme, tak taky napodobujeme Boha! Není to skvělé?! Lehneš si, nic nedělaš – a právě teď jsi obrazem Božím!

Trochu mi to mé rozjaření kalí takový detail, že Bůh se na počátku svého odpočívání ohlíží za těmi šesti uplynulými dny své práce a vidí, že to všechno bylo velmi dobré. No, a pak Ježíš, Mistr náš a Učitel, ten si v sedmý den nelehne. Je se svými učedníky na cestě a těm, kdo bděle střeží dodržování Božích přikázání, vysvětluje odkazem na Davidův příběh, proč. Slyšeli jsme ten příběh jako čtení – David je ohrožován, pronásledován Saulem, čelí zlému, bojuje se zlým, je se svou družinou na cestě, aby se posléze stal vyvoleným Božím, Pomazaným, spravedlivým králem Izraele, jeho záchranou, jeho Mesiášem. V zápalu toho boje je nutno porušit leccos. Když přichází Ježíš se svým posláním, je to výjimečný čas, naléhavý. Podobně Ježíš reaguje na výtky farizeů a zákoníků, že se jeho učedníci nepostí. Jak by se mohli postit, když jsou na svatbě jako družina ženichova? Zvláštní čas. Že by neděle, den Páně, byla jakousi ozvěnou té svatby? Proto neležím v posteli, ale slavím, jsem součástí společenství radosti. Ať už svatba nebo bojová osvobozovací mise, co se děje v Ježíšově přítomnosti, je pohyb přicházejícího Božího království. Proti rutině, tupému koloběhu všedních dnů a svátků, proti zacyklenosti, proti duchovnímu úpadku, kdy se svátek svobody stává svátkem nesvobody a beznaděje, že se hlavně nic nesmí dělat, nic se nesmí dít, nic se nesmí měnit. Jak čerstvý vítr přichází s Kristem! Nádherné evangelium naděje.

Ale teď pozor. Divná věc. Jak je tu husto. Dějí se dobré a nadějně věci. Vidíte – ochromený se staví na nohy. Sevřený, svázaný zvedá ruce. A najednou kolem podivné nepřátelství. Zlost, zloba, zlo. Iracionální,

nelogické, ale jak tušíme, reálné a mocné. Schází nám vysvětlení. Těžko porozumět, odkud se bere a proč se tolik vztrmává. Můžeme se jen domýšlet... Závist? Těch, kdo si o sobě myslí a dělají si jakýsi nárok na to, být autoritou a středem pozornosti? Nedokáží se smířit s tím, že neurčují dění? Podstatné jde mimo, jinudy? Může se něco podobného dít v našem vztahu ke společnosti, kdy se my křesťané považujeme za ty, kdo sem vnáší ty hodnoty, kdo vědí, které to jsou a jak se naplňují? A teď ono se to děje nějak jinak a třeba ne vždycky špatně, ale nějak se z toho nedovedeme radovat? Anebo můžeme mít takový problém my, co jsme formální či neformální autoritou ve společenství, faráři, presbyteři, církevní vedení, že jsme zvyklí a chceme udávat tón? Máme strach ze změny? Jiného pohledu? Pohybu? (Samozřejmě – z jejich pohledu je to jiné! Oni by mluvili třeba o odpovědnosti...) Je to smutné vyústění příběhu, jehož posledním slovem je zlost a zlé úmysly. A Ježíš s tím nedokáže nic udělat, aspoň v tuhle chvíli nic nevyřeší, zlo neodstraní. Ani se tím ovšem nenechá zastavit, jde dál. (Rozčísne se to až na Velikonoce.)

Tak v tom příběhu zaznívá naděje. Evangelium o pohybu Božího království. I pozvání k sebezpytování. Oč mi (nám) jde? Co je pro mne (pro nás) důležité? Proti čemu a ve jménu čeho bojuji (bojujeme)? A vůči čemu jsme slepí?

Tam uprostřed stojí ten nejprve s mrtvou a posléze se vztaženou rukou. Ten zprvu potřebný a potom osvobozený. Tragické na tom příběhu je, že ten uprostřed není středem pozornosti. V obavách o své pozice a názory, ve sporu o svou autoritu jsme slepí vůči lidské nouzi i vůči naději Božího království. Protože to obojí jde vždycky společně. Tahle slepota, tohle přehlížení nouze a naděje vyjevuje nemoc společenství, které – ač v domě Božím a ač v přítomnosti Božího Pomazaného – zůstává uzavřené samo v sobě.

Podle ekumenického překladu říká Ježíš tomu ochromenému člověku „zvedni ruku“. Ale podle kralického překladu (a mně se to zdá přesnější) říká „vztáhni tu ruku svou“. Předpona „vz-“, je náramná. Vzhůru, vzchopit se, vzkříšení. Vztáhni ruku. Ve vztažení slyším vztah. Ruka se vztahuje k někomu, k něčemu. Ruka vztažená k Bohu, k druhému člověku. (Říkal jsem si, škoda, že dnes nemáme večeri Páně s pozdravením pokoje, kdy jeden k druhému vztahujeme své ruce. Ale ono k tomu pozdravení pokoje může přece dojít i docela spontánně. Kdykoli. Ale co já vám budu jako nějaká autorita říkat, co máte dělat!? Vy to víte!)

Zdá se mi, že Bůh je s tím uprostřed. S tím, kdo ze svého sevření, ze svého zajetí, ze své nemohoucnosti v síle evangelia vychází a s nadějí vztahuje ruku...

Pane Bože, dej nám sílu a odvahu vztáhnout své ruce a neminout ruce k nám vztažené! Amen.

Píseň 434 *Jezu Kriste, Synu Boží*

Ohlášky, sbírka

Píseň (Svítá) 147 *Kdo mne z pout mých*

Přímluvná modlitba + Otče náš

Poslání: „Budte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám.“ Ef 4,32

Požehnaní

Píseň 377 *Ach, obnov mne, věčné světlo*